

název kurzu: **SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ**

číslo kurzu: **SPP726/SPR726**

vyučující: **Mgr. Ludmila Sedláková**

kontakt: **e-mail: sedlakova@blansko.cz**

termíny konzultací v roce 2012: **6. října, 10. listopadu, 8. prosince**

obor: **sociální politika a sociální práce**

stupeň studia: **bakalářský**

typ studia: **kombinované**

Otázky k testu 2

- sylabus - téma 6 - 7

Langendonck, J., 1997. "Základní techniky sociálního zabezpečení v Evropě." Pp. 71-102. In: Sirovátka, T., (ed), 1997. *Sociální zabezpečení*. Brno: Masarykova univerzita. s. 84-90.

O kterých třech typických složkách pojištění pojednává Langendonck ?

Co označuje Langendonck v souvislosti s pojištěním pojmem „selekce“ a „antiselekce“?

Tomeš, I. a kol. 2002. *Sociální správa*. Praha: Portál. s. 161-173, 185-206.

Jak vysvětluje Čabanová pojem „přezaměstnanost“ a pojem „podzaměstnanost“?

Má občan právo na konkrétní zaměstnání nebo na práci?

Jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti je rekvalifikace. Co označuje termín „rekvalifikace“ ?

Kdo provozuje v ČR penzijní připojištění se státním příspěvkem?

Vztahují se na smlouvu o penzijním připojištění ustanovení občanského zákoníku?

Tomeš, I. 1996. *Sociální politika. Teorie a mezinárodní zkušenost*. Praha: Socioklub. s. 98-107, 116-125.

Jaké rozlišení invalidity podle původu uvádí Tomeš?

Jak Tomeš definuje sociální událost nezaměstnanosti?

Jaký vědecký obor zkoumá stárnutí jednotlivce?

Co označuje Tomeš termínem „důchodový věk“ a termínem „věk odchodu do důchodu“?

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Jaké druhy důchodů se poskytují z důchodového pojištění?

Jaké jsou základní podmínky nároku na starobní důchod?

Jaké jsou základní podmínky nároku na invalidní důchod?

Jaké stupně invalidity rozlišuje zákon o důchodovém pojištění?

Co označují pojmy „základní výměra důchodu“ a „procentní výměra důchodu“?

Je možné odejít do předčasného starobního důchodu a pokud ano, za jakých podmínek?

Je možný souběh starobního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti?

Za jakých podmínek náleží vdovský důchod po uplynutí jednoho roku od smrti manžela?

Vznikne nezaopatřenému dítěti nárok na sirotčí důchod po pěstounovi?

V souvislosti se zvyšováním důchodů vysvětlíte pojem „pravidelný termín“ a „mimořádný termín“ ?

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

Je účast na nemocenském pojištění u osob samostatně výdělečně činných povinná nebo dobrovolná?

Za jakých podmínek jsou zaměstnanci účastni na nemocenském pojištění?
Za jakých podmínek jsou nemocensky pojištěny osoby, které pracují na základě dohody o provedení práce?
Jaké jsou druhy dávek nemocenského pojištění?
Poskytuje se „nemocenské“ za kalendářní dny nebo za pracovní dny?
Co označuje termín „podpůrčí doba“ v souvislosti s poskytováním nemocenského?
Kterým dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti začíná a kterým dnem končí podpůrčí doba u nemocenského?
Za jakých podmínek vzniká nárok na „ošetřovné“?
Kolik kalendářních dnů činí podpůrčí doba u ošetřovného?
Kdo má nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství?
Co označuje termín „ochranná lhůta“ v souvislosti s poskytováním dávek nemocenského pojištění?
Jak je dlouhá „ochranná lhůta“?

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Co je dle zákona o zaměstnanosti „právo na zaměstnání“?
Co označuje termín „zprostředkování zaměstnání“?
Kdo, podle zákona o zaměstnanosti, zprostředkovává zaměstnání?
Jaký je rozdíl mezi pojmem „zájemce o zaměstnání“ a „uchazeč o zaměstnání“?
Uveďte nejméně tři cílové skupiny, který se věnuje „zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání“.
Jaké jsou základní podmínky nároku na „podporu v nezaměstnanosti“?
Vysvětlete pojem „podpůrčí doba“ u uchazečů o zaměstnání a jak je dlouhá?
Co to je „pracovní rehabilitace“, na kterou mají právo osoby se zdravotním postižením?
Co označuje termín „chráněné pracovní místo“?
Zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru jsou povinni zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu těchto osob na celkovém počtu zaměstnanců zaměstnavatel. Kolik % činí tento podíl? Jakým jiným způsobem mohou zaměstnavatelé plnit tuto svou povinnost?
Uveďte nejméně pět nástrojů, jimiž je realizována aktivní politika zaměstnanosti.
Co se rozumí pod pojmem „veřejně prospěšné práce“?
Jak vymezuje zákon o zaměstnanosti pojem „nelegální práce“?

Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem

Kdo může být účastníkem penzijního připojištění?
Je účast na penzijním připojištění povinná nebo dobrovolná?
Jaké dávky se poskytují z penzijního připojištění?
Co označuje pojem „odbytné“?
Podle čeho je stanovena výše státního příspěvku na kalendářní měsíc?

- syllabus - téma 8

Tomeš, I. a kol. 2002. Sociální správa. Praha: Portál. s. 207-215.

Co je systém státní sociální podpory?

Tomeš, I. 1996. Sociální politika. Teorie a mezinárodní zkušenost. Praha: Socioklub. s. 108-115.

Na co se podle Tomeše zpravidla soustřeďuje sociální politika na pomoc rodině?

Jaké dva významy má podle Tomeše mateřská dovolená?

V souvislosti s pomocí států rodinám s dětmi se podle Tomeše šíří v poslední době myšlenka tzv. „negativní daně“. Co označuje termín „negativní daň“?

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Vyjmenujte dávky státní sociální podpory v rozlišení na dávky poskytované v závislosti na výši příjmu a dávky ostatní.

Jednou ze základních podmínek nároku na dávky státní sociální podpory je trvalý pobyt na území ČR. Musí tuto podmínku splnit pouze žadatel nebo i společně posuzované osoby?

Výše přídatku na dítě je odstupňována podle věku dětí nebo podle počtu dětí?

Jak dlouhá je doba poskytování příspěvku na bydlení?

Do kolika let věku dítěte je poskytován rodičovský příspěvek?

Může rodič, kterému vznikl nárok na rodičovský příspěvek, vykonávat výdělečnou činnost? Pokud ano, za jakých podmínek?

Jaké jsou druhy dávek pěstounské péče?

Za jakých podmínek má nárok pěstoun na příspěvek na zakoupení motorového vozidla?

Kdy může mít nárok na porodné otec dítěte?

Které cílové skupině může vzniknout nárok na pohřebné?

- sylabus - téma 9

Langendonck, J., 1997. "Základní techniky sociálního zabezpečení v Evropě." Pp. 71-102. In: Sirovátka, T., (ed), 1997. *Sociální zabezpečení*. Brno: Masarykova univerzita. s. 74-84.

Jakých pět typických problémů souvisejících se sociální pomocí uvádí Langendonck?

O jakých dvou nebezpečích pojednává Langendonck v souvislosti s uplatněním volného uvážení při rozhodování o dávkách sociální pomoci?

Tomeš, I. 1996. *Sociální politika. Teorie a mezinárodní zkušenost*. Praha: Socioklub. s. 126-133.

Jak definuje Tomeš „stav hmotné nouze“?

Co je podle Tomeše „stav sociální nouze“?

Jak charakterizuje Tomeš absolutní chudobu a relativní chudobu?

Jaké metody se používají pro měření objektivní chudoby?

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Jaké dávky v systému pomoci v hmotné nouzi lze poskytnout?

Zákon o pomoci v hmotné nouzi stanoví dva orgány pomoci v hmotné nouzi, které to jsou?

Započítávají se příjmy ze závislé činnosti v plné výši? Pokud ne, v jaké výši se započítávají?

Co se rozumí zvýšením příjmu vlastním přičiněním?

Kdo má nárok na příspěvek na živobytí?

Vyjmenujte základní podmínky nároku na doplatek na bydlení?

Po jakou dobu nejdéle náleží doplatek na bydlení?

V kterých případech lze poskytnout podle zákona o pomoci v hmotné nouzi mimořádnou okamžitou pomoc? (6 situací)

Co označuje termín „zvláštní příjemce“?

V jaké formě lze poskytnout příspěvek na živobytí?

V jaké formě lze poskytnout doplatek na bydlení?

Podléhají dávky pomoci v hmotné nouzi výkonu rozhodnutí?

Vysvětlete pojem „veřejná služba“.

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Jaké druhy dávek se poskytují osobám se zdravotním postižením?

Kdo má nárok na příspěvek na mobilitu?

Jaké jsou podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku?

Je vyžadována (v případě poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku podle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením) finanční spoluúčast osoby z předpokládané nebo již zaplacené ceny pomůcky?

Je stanovena maximální výše vyplacených příspěvků na kompenzační pomůcky (jejich součet za určité období), pokud ano, v jaké výši je částka stanovena?

V kterých případech se příspěvek na zvláštní pomůcku neposkytuje proto, že zvláštní pomůcky se poskytují na základě smlouvy o výpůjčce?

Vysvětlete pojem „průkaz osoby se zdravotním postižením“.

Jak jsou odstupňovány výhody pro zdravotně postižené občany (jaké tři typy průkazů mohou náležet osobám se zdravotním postižením)?

- sylabus - téma 10

Králová, J., Rážová, E., 2007. Sociální služby a příspěvek na péči. Olomouc: ANAG. s. 14-35, 43-45, 50-128.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Jaké jsou základní podmínky nároku na příspěvek na péči?

Kdo rozhoduje a vyplácí příspěvek na péči?

Jaké stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby se rozlišují s ohledem na věk osoby a na počet základních životních potřeb, které není osoba schopna zvládnout?

Kdy vzniká nárok na příspěvek a kdy vzniká nárok na výplatu příspěvku?

Kolik okruhů základních životních potřeb se hodnotí při posuzování stupně závislosti?

Jsou osoby, které pečují osobně o osobu, která je závislá na péči jiné osoby, účastny důchodového pojištění a zdravotního pojištění?

Do kterých třech druhů jsou rozděleny sociální služby? Stručně tyto druhy sociálních služeb charakterizujte.

Kdo a kde provádí v průběhu řízení o příspěvku na péči sociální šetření?

Které tři formy poskytování sociálních služeb rozlišuje zákon?

Stručně charakterizujte sociální službu „osobní asistence“.

Co je cílem „odlehčovací služby“?

Pro jakou cílovou skupinu jsou určeny „domovy se zvláštním režimem“?

Komu je poskytována „raná péče“?

Jaké služby poskytují „Domy na půl cesty“?

Jaké cílové skupině je poskytována pomoc v „Intervenčním centru“?

Jak vzniká oprávnění k poskytování sociálních služeb?

Kdo vede registr poskytovatelů sociálních služeb?

V kterých případech může poskytovatel odmítnout uzavřít smlouvu o poskytnutí sociálních služeb?

Co je předmětem inspekce u poskytovatelů sociálních služeb?

Co to jsou „standardy kvality sociálních služeb“?

- sylabus - téma 11

Greve, B., 1997. "Ekonomika a sociální zabezpečení v Evropě." Pp. 103-143. In: Sirovátka, T., (ed), 1997. Sociální zabezpečení. Brno: Masarykova univerzita.

Jaké dva základní způsoby financování důchodů uvádí Greve?

Jaké argumenty pro a proti průběžnému financování důchodů uvádí Greve?

Jaké argumenty pro a proti financování důchodů systémem fondů uvádí Greve?

Klimentová, J., 1997. Nové trendy ve financování důchodových systémů. In: Sociální politika 4. s. 2-4.

O jakých dvou metodách financování důchodového pojištění pojednává Klimentová?
Jaký je rozdíl mezi průběžným a kapitálovým financováním důchodů?

Pieters, D., 1997. "Základní principy sociálního zabezpečení". Pp. 5-70. In: Sirovátka, T., (ed), 1997. Sociální zabezpečení. Brno: Masarykova univerzita. s. 22-38, 62-64.

V jaké souvislosti pojednává Pieters o funkční a územní decentralizaci?

Co to je „intragenerační“ a „intergenerační“ solidarita?

Jakou má roli v sociálním zabezpečení podle Pieterse mezinárodní a nadnárodní právo?

Potůček, M., 1995. Sociální politika. Praha: Sociologické nakladatelství. s. 72-77.

Jakými formami může být podle Potůčka dosaženo decentralizace institucí sociálního zabezpečení?

Jak lze podle Potůčka řešit problém solventnosti fondu starobního pojištění a problém mezigenerační spravedlnosti?

Sirovátka, T., 1997. „Cíle a účinky systémů sociálního zabezpečení.“ Pp. 144-171. In: Sirovátka, T., (ed), 1997. Sociální zabezpečení. Brno: Masarykova univerzita.

Jaké lze podle Sirovátky vysledovat základní funkce sociálního zabezpečení?

Co je to „past chudoby“?

Co je to „past nezaměstnanosti“?

Tomeš, I. 1996. Sociální politika. Teorie a mezinárodní zkušenost. Praha: Socioklub. s. 134-171.

Co považujeme podle Tomeše za nástroje sociální politiky?

Jaké jsou podle Tomeše základní zdroje financování sociálních služeb?

Tomeš, I. a kol. 2002. Sociální správa. Praha: Portál. s. 89-108.

Jaké podoby může mít podle Tomeše solidarita?

Jakých šest základních principů financování veřejné správy uvádí Tomeš?

Kdo financuje sociální správu?

Které tři způsoby financování sociální správy uvádí Tomeš?